

2019-12-05
N2019/03097/DL
N2017/00614/DL
N2017/06081/DL

Näringsdepartementet

Livsmedelsverket
Box 622
751 26 Uppsala

Uppdrag att utreda och genomföra nytt avgiftssystem för den offentliga kontrollen på slakterier och vilthanteringsanläggningar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Livsmedelsverket att utreda och genomföra ett nytt avgiftssystem för den offentliga kontrollen på slakterier och vilthanteringsanläggningar.

Avgifterna ska tas ut enligt artikel 79.1.a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), härefter kallad den nya kontrollförordningen.

Inom avgiftssystemet ska det vara möjligt att minska beloppet för vissa aktörer enligt artikel 79.3 i den nya kontrollförordningen. Avgiftssystemet ska även i övrigt vara förenligt med de principer och krav som ställs i den nya kontrollförordningen.

Avgiftssystemet ska bidra till konkurrenskraftiga villkor för den svenska livsmedelssektorn, underlätta för småskalig slakt och ge incitament för en effektiv slakt och kontroll. Det nya avgiftssystemet ska vara lätt att förstå och använda samt vara förutsägbart vad gäller företagens kostnader för kontrollen. Avgiftssystemet ska också vara förenligt med reglerna om statsstöd.

Livsmedelsverket ska i genomförandet av uppdraget samarbeta med berörda aktörer.

Ett avgiftssystem som är förenligt med den nya kontrollförordningen ska finnas på plats från den 1 januari 2020. Övriga delar av det nya avgiftssystemet ska vara genomförda senast den 1 januari 2021.

Livsmedelsverket ska fortlöpande hålla Regeringskansliet (Näringsdepartementet) informerat om arbetet med uppdraget. Uppdraget ska slutredovisas i årsredovisningen för 2020.

Skälen för regeringens beslut

Den offentliga kontrollen av livsmedel ska skydda människors hälsa och värna om konsumenternas intressen. Livsmedelskontrollen ska säkerställa att livsmedelsföretag och andra som hanterar livsmedel följer lagstiftningen. Enligt den nu gällande Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd ska den offentliga kontrollen vara ändamålsenlig, effektiv och likvärdig. Medlemsstaterna är skyldiga att säkerställa att det finns tillräckliga resurser tillgängliga för kontrollen. Den nya kontrollförordningen, som börjar tillämpas den 14 december 2019, bygger på samma principer och reglerar hur avgifter ska tas ut vid kontroll av slakterier och vilthanteringsanläggningar.

Livsmedelsverket är ansvarig myndighet för att utföra offentlig kontroll vid slakterier och vilthanteringsanläggningar. I uppgiften ingår även att fatta beslut om vilka avgifter de aktuella verksamheterna ska betala för kontrollen.

Ökade kostnader för den offentliga kontrollen på slakterier och vilthanteringsanläggningar har de senaste åren lett till avgiftshöjningar. Strukturförändringar i branschen med fler små och medelstora anläggningar

och färre stora anläggningar har bidragit till kostnadsutvecklingen för den offentliga kontrollen. Anläggningarna är också mer geografiskt spridda, vilket bidragit till ökade resekostnader för den offentliga kontrollen.

Regeringen uppdrog åt Livsmedelsverket i mars 2017 att se över nuvarande avgiftssystem för den offentliga kontrollen på slakterier och vilthanteringsanläggningar. I sin rapport konstaterade Livsmedelsverket bl.a. att nuvarande avgiftssystem behöver göras om och förenklas, både för att skapa förutsättningar för att hålla nere kontrollkostnaderna och för att ge en annan fördelning av kontrollkostnaderna jämfört med idag. Nuvarande avgiftssystem innehåller enligt verket varken tillräckliga incitament för företagen att hålla nere kontrollkostnaderna eller verktyg för kontrollmyndigheten att kunna styra mot en effektiv kontrollverksamhet. Dessutom bedömdes den nuvarande avgiftsmodellen inte vara förenlig med den nya kontrollförordningen när det gäller för vilka aktörer avgifterna kan sättas ned.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att avgiftssystemet för den offentliga kontrollen av slakterier och vilthanteringsanläggningar behöver göras om. Avgifterna i det nya avgiftssystemet ska vara förenliga med den nya kontrollförordningen och beräknas så att de täcker kostnaderna för offentlig kontroll. I budgetpropositionen för 2020 föreslår regeringen att Livsmedelsverket tillförs 107 miljoner kronor för nedsättning av slakteriavgifter för åren 2020–2022.

På regeringens vägnar

Jennie Nilsson

Svanhild Foldal

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, K och SFÖ

Näringsdepartementet/JL, MK och RS

Utrikesdepartementet, HI